

GARANCIA

Felértékelődik a finanszírozás szerepe

Rövidesen befejeződik a Vidékfejlesztési Program pályázatainak elbírálása, bár a visszamaradó támogatási forrásokból még várható néhány kiírás ismételt megnyitása vagy újabbak meghirdetése. Az előttünk álló időszakban kezdődik meg a beruházási pályázati projektek tömeges megvalósítása. Az elnyert támogatás mellett elengedhetetlen a kiszámítható és gördülékeny hitelezés, a stabil finanszírozási háttér megléte. A beruházást megvalósító vállalkozások és a pénzügyi-finanszírozó szervezetek szoros együttműködése kulcsfontosságú, melynek megalapozásához a rugalmas szabályozási rendszer hatékonyan tud hozzájárulni. Erről beszélgettünk Dr. Mezei Dáviddal, a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztési stratégiai ügyekért felelős helyettes államtitkárával.

Hol tart a Vidékfejlesztési Program pályázatainak meghirdetése és elbírálása?

A Vidékfejlesztési Program (VP) pályázatai 2017. március 31-ig meghirdetésre kerültek. A 2014 és 2020 közötti időszakban a VP keretében a hazai gazdálkodók 1300-1400 milliárd forintos támogatási összeget vehetnek igénybe. Mostanra a VP teljes keretének több mint 88 százalékára, vagyis mintegy 1140 milliárd forintra már megszülettek a támogatói döntések. Ehhez a forráshoz a pályázók hozzá tudnak férni. A pályázatok meghirdetését és a támogatási kötelezettségvállalás mértékét tekintve minden biztonnal az elsők között vagyunk az Európai Unióban. A közeljövőben további pályázati felhívásokhoz kapcsolódva is várható jóváhagyó döntés, így például a fiatal gazdálkodói, az erdészeti gépesítés és az öntözési kiírások esetében. A VP kötelezettségvállalása ezekkel a döntésekkel az év során meghaladhatja a 100 százalékot is, ugyanis a VP Irányító Hatóságnak lehetősége van a rendelkezésére álló forráskeret maximum 10 százalékkal történő túlvállalására. Élni szeretnénk

ezzel a lehetőséggel, hiszen kalkulálnunk kell azzal, hogy bizonyos projektek sajnos nem, vagy csak részben fognak megvalósulni, lesznek tehát úgynevezett „visszacsorgó” források.

Mi várható még? Sor kerülhet akár újabb pályázati kiírásokra vagy pályázatok újbóli megnyitására?

Folyamatosan nyomon követjük a pályázati felhívásokra beérkezett kérelmek és támogatási igények alakulását, hiszen lehetőség van a maradványösszegek átcsoportosítására. Ennek tudható be az is, hogy az év elején két új pályázat jelent meg. Az egyik, mintegy 35 milliárd forint keretösszegű felhívás, a korábbi borszási, kertészeti, állattenyésztési és élelmiszeripari pályázatokból megmaradt energiahatékonysági és megújuló energia termelését célzó támogatási forrásokat gyűjtötte össze, és kínálta fel a gazdálkodóknak. A másik pályázat a borszási ültetvények telepítését támogatja összesen 4 milliárd forint keretösszeggel, amely most már az új ültetvények létesítésére is lehetőséget nyújt. 2018 tavaszán pedig várható az élelmiszeripari pályázat - kissé módosított feltételekkel történő - újra nyitása.

Hogyan halad a támogatások kifizetése?

A támogatások kifizetése az elbíráláshoz képest lassabban halad, eddig mintegy 200 milliárd forintot kap-

„minél előnyösebb kondíciókkal lehessen finanszírozni a gazdálkodókat, előmozdítva ezzel a VP-s fejlesztések zökkenőmentes megvalósítását”

Dr. Mezei Dávid

2

tak meg a pályázók. Ennek jelentős része úgynevezett területalapú kifizetés volt, amely az agrár-környezetgazdálkodás és az ökológiai gazdálkodás támogatásához kapcsolódik. Nem vagyunk elégedettek ezzel a mértékkel, de az is igaz, hogy a VP jelentős részét az agrár-környezetgazdálkodási és ökológiai gazdálkodási támogatások teszik ki, amelyek kifizetésére nem egy alkalommal, hanem ütemezve, több év alatt kerül sor. Nem csupán az előbb említett két támogatási konstrukcióból, hanem a VP-t több mint hetven pályázatából kb. 20 esetben van évenkénti kifizetési ütemezés. Így ezek alapvetően meghatározzák a program forráskihelyezésének előrehaladását. Ezzel együtt 2018 folyamán minden bizonnyal felgyorsul a kifizetési folyamat, hiszen egyfelől fokozatosan lezárul a pályázatok elbírálása, másfelől a gazdálkodók reményeink szerint hozzálátnak a nyertes beruházási projektek megvalósításához.

A gazdálkodók mekkora érdeklődést mutattak a vidékfejlesztési program pályázatairól?

A pályázói aktivitás általában igen erős volt. A mezőgazdasági és az élelmiszeripari beruházási kiírások esetében például a rendelkezésre álló támogatási forrásokhoz képest többszörös túljelentkezés mutatkozott. Különösen a kapacitásbővítő, új épületek létesítésére, új gépek beszerzésére irányuló kérelmek száma volt magas. Akadt olyan pályázat, ahol öt-hatszoros túligénylést regisztráltunk, ezért a forráskeretet megemeltük. Ez történt például a kertészeti, az állattartó telepek létesítését és a kisméretű terménytárolók fejlesztését célzó pályázatoknál. Ritka esetként, az öntözési technológiák elterjesztését célzó kiírásnál tapasztaltunk mérsékelt érdeklődést, de itt is javulást várunk. Csak a legszükségesebb esetben kérünk jogerős vízjogi engedélyt, duplájára emeltük az egy támogatási kérelemben megpályázható támogatási összeget és lehetővé tettük, hogy egy adott gazdálkodó több pályázatot is benyújthasson a felhívás keretében.

A kis- és közepes méretű, családi gazdaságok fejlődését, megerősítését célzó kormányzati politikával összhangban, vállaltuk, hogy a beruházási források 80%-ára kizárólag ez a termelői kör pályázhasson. Alaptalannak bizonyult az a korábbi aggodalom, hogy emiatt a beruházási források részben kihasználatlanok maradnak.

Milyen megoldásokkal próbálták könnyíteni a pályázók adminisztrációs terheit?

Helyes döntés volt, hogy a pályázatok beadását költségkímélő módon igyekeztünk lehetővé tenni. Kevés kivételtől eltekintve a pályázóknak nem kellett jogerős hatósági (például építési) engedélyt csatolniuk a kérelmükhöz, csak az engedélyezési eljárás megindítását kellett igazolniuk a pályázat benyújtásakor. A jogerős engedélyek beszerzésére a projektek megvalósítási szakasza elején kell csak sort keríteni. A szigorú uniós követelmények miatt egyetlen kivétel akadt: a vízjogi engedélyek beszerzése. Érzelve azt, hogy emiatt az öntözési pályázatok iránti érdeklődés nem volt kielégítő, igyekeztünk enyhítést bevezetni. Például termálkút létesítésénél, szennyvízkezelésnél, létező szűrőber-

dezés feújításánál nincs már ilyen kötelezettség. Jelenleg csak az uniós által elvárt legszükségesebb esetben, az öntözött terület növelésekor kell a pályázat benyújtásakor jogerős vízjogi engedélyt csatolni.

A pályázati folyamatban a hiánypótlási lehetőségek szélesítését és a hiánypótlás rugalmas kezelését céloztuk meg. Ez komoly segítséget jelentett a pályázóknak, ugyanakkor a nagyszámú hiánypótlás a vártnál nagyobb mértékben terhelte le a pályázatkezelési adminisztrációt. Mindez néhány esetben a bírálati folyamat elhúzódtához vezetett.

Hogyan jellemezhető a pályázatot nyert vállalkozások finanszírozási háttere?

A támogatási döntéseket követően a gazdálkodók, az agrárszektor és egyben a nemzetgazdaság alapvető érdeke, hogy a VP-s fejlesztési projektek minél hamarabb megvalósuljanak, a támogatási források jól hasznosuljanak. A pályázaton nyertes, nagyrészt családi gazdaságok a beruházásaik finanszírozásához általában bankhitelt is igénybe vesznek, ezért kiemelt fontosságú, hogy a bankok megfelelően tudják finanszírozni az érintett agrárvállalkozásokat. Egy hitelintézet és a kezességvállaló szervezet jó együttműködése lényegi feltétele annak, hogy minél előnyösebb kondíciókkal lehessen finanszírozni a gazdálkodókat, előmozdítva ezzel a VP-s fejlesztések zökkenőmentes megvalósítását. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása nagy segítséget jelent, hiszen a hitelekhez kapcsolódva az alapítvány átvállalja a bankok hitelezési kockázatának túlnyomó részét, így a finanszírozás olcsóbbá válik, a vállalkozások kedvezőbb kondíciókkal és könnyebben juthatnak forráshoz.

Az Irányító Hatóság milyen eszközökkel tudja előmozdítani a támogatott beruházások teljeskörű finanszírozását?

A pályázók, a beruházást végző kivitelezők, technológia-szállítók, illetve a pénzügyi-finanszírozó szervezetek közötti kölcsönös bizalom alapuló együttműködésnek fontos szerepe van. A stabil finanszírozás szerepe felértékelődik, különös tekintettel arra, hogy az elmúlt hónapokban megemelkedtek a fejlesztések költségei. Ez a következő időszak egyik legfontosabb feladata. Az Irányító Hatóság ezt szabályozási lépésekkel tudja előmozdítani. Ilyen például a VP pályázati felhívásaihoz kapcsolódó jelzálogjog létesítésének megkönnyítése. A fejlesztések finanszírozását, illetve az ezt szolgáló hitelintézeti és kezességvállalói együttműködés segítését célozza az Irányító Hatóság legújabb közleménye is, amely kiemeli, hogy a pályázati kérelem benyújtásához képest a tervezett beruházás elszámolható költségei megemelkedhetnek a korábban jóváhagyott támogatási összeg változatlanul hagyása mellett. Ezáltal a projekt támogatási intenzitása alacsonyabb lehet, és így a gazdálkodó jogosulttá válhat további állami támogatás tartalmú pénzügyi termék felhasználására, amely segíti a beruházás megvalósítását. Ilyen az AVHGA által nyújtott kedvezményes díjú kezességvállalás, amely a beruházási hitelhez, illetve a támogatási előleg felhívásához szükséges bankgarancia biztosítékhoz is kapcsolódhat, olcsóbbá és elérhetőbbé téve a banki finanszírozás igénybe vételét.

3

Nyertes vidékfejlesztési pályázatok – erdészeti gépbeszerzés, természeti károk megelőzése

A Vidékfejlesztési Program keretében beérkezett pályázatok értékelése folyamatosan zajlik. Így 2018. március közepén újabb mintegy 300 kérelem részeseült kedvező elbírásában, összesen csaknem hat milliárd forint támogatás odaítéléséről született döntés.

A megítélt összeg egyfelől az erdészeti gépbeszerzést, másfelől az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárás kockázatok megelőzését szolgáló beruházások megvalósítását segíti.

Az erdőgazdálkodás hatékonyságának növeléséhez és a természet-közeli gazdálkodási módok elterjedéséhez elengedhetetlen az erdészeti ágazat technológiai színvonalának javítása. Ezért most hozzávetőlegesen négy milliárd forint támogatás jóváhagyására

került sor, lehetővé téve közel 150 pályázó erdészeti gépbeszerzését.

További mintegy 1,8 milliárd forint támogatást ítélt meg a kedvezőtlen éghajlati és katasztrófa események következményeinek mérséklése céljából.

A közel 170 támogatott pályázó a rendelkezésükre bocsátott forrást többek között a jégesőkár, a mezőgazdasági esőkár, illetve a tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló beruházások megvalósítására fordíthatja.

A beérkezett kérelmek elbírálása, értékelése még nem fejeződött be teljes körűen, így a megítélt támogatás összege és a nyertes projektek száma tovább fog növekedni az előttünk álló időszakban.

Ebben az évben is folytatódik a mezőgazdasági beruházások bővülése

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2017. első negyedévében 65, a másodikban 85, a harmadikban 72, a negyedikben 83 milliárd forint értékű beruházás történt a mezőgazdaságban. Az agrárberuházások teljesítményértékének volumene éves szinten elérte a 306 milliárd forintot, amely 11,5 százalékkal haladta meg a 2016. évi szintet. A bővülés várhatóan 2018-ban is folytatódik. Az uniós pályázati projektek megvalósításával a beruházások növekedése 2018-ban 10 százalék feletti lehet, azok éves értéke pedig megközelítheti a 330 milliárd forintot.

A jelentős beruházási aktivitás több tényezőre vezethető vissza. Már az elmúlt évben is számos pályázati konstrukció esetében és jelentős számban születtek jóváhagyó pályázati döntések, illetve az előttünk álló időszakban is egymás után kerülnek majd kihirdetésre a nyertes pályázatok. Így a 2018-as évben a vidékfejlesztési pályázatok nyertesek nagy hányadának fejlesztési tervei már eljutnak a megvalósítási szakaszba. A kedvezményezettnek ugyanis mielőbb hozzá kell látniuk beruházásaik kivitelezéséhez, amelyek befejezésére a támogatói okirat kézbesítését követően 24 hónap áll a rendelkezésükre. Számos érintett mezőgazdasági vállalkozó

indította már el – amennyiben elérte az értékhatárt – a közbeszerzési eljárását, igyekszik megállapodni a kivitelezőkkel és a technológia szállítókkal, illetve egyeztet a hitelintézeti finanszírozásról.

A banki források bevonását segíti, hogy napjainkban a kamat- és finanszírozási környezet is kedvező lehetőséget nyújt a kölcsönök felvételére. Az agrárium hitelezésében rejlő piaci lehetőségek kihasználására a hitelintézetek versengenek a mezőgazdasági fejlesztések kiszolgálásáért. Sőt, alaposan kidolgozott projekt esetén, azok a gazdálkodók is jó eséllyel számíthatnak vonzó kondíciójú banki hitelforrásokra, amelyek nem pályáztak vagy nem nyertek támogatást terveik megvalósítására.

A gazdálkodók finanszírozását jelentős mértékben segíti az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes intézményi kezességvállalása is, amely a beruházások megvalósításának és fenntartásának bármely szakaszában igénybe vett hitelekhez kapcsolódhat. Az alapítványi közreműködés különösen fontos szerepet játszhat a kisebb, a bankok által elvártnál kevesebb fedezettel rendelkező gazdálkodók hitelfinanszírozásának lehetővé tételében.

Folyamatos fejlesztés – mértékkel

1993 őszén hat szakember családja állt össze, hogy a Mezőhegyesi Ménesbirtoktól megvásárolja a Nyéki majort, amiből megalapítottuk a Kisdombgyeházi Agro Ferr Kft-t, amely a szakmai tudatosság, a megalapozott fejlesztés eredményekén ma már a legkorszerűbb gazdaságok körébe tartozik.

Dorcsinecz János ügyvezető a következőkben mutatta be a vállalkozást.

– Mintegy 465 hektár állami föld bérbevételel kezdtek meg a gazdálkodást, aztán folyamatosan mindenki magán-személyként vásárolt földet, ezeket bérlte a társaság. Jelenleg 2700 hektáron gazdálkodunk, amihez a saját földünkön kívül másoktól bérelt területek is hozzátartoznak. A 2000-es évek elején kezdtük el igazán az intenzív öntözéses gazdálkodást, először 300 hektáron, majd uniós pályázatokkal, illetve a K&H Bank hiteleivel folyamatosan növeltük az öntözhető területet nagyságát. Jelenleg a meglévő területünk jóval több mint felét, 1700 hektárt tudunk öntözni.

Ennek a vízbázisa Romániában ered, a Marosból kapjuk a vizet. Egy évben 3 millió köbméter fölötti vizet használunk fel. Amikor megteremtettük az öntözéses gazdálkodás feltételeit, ennek megfelelően a növénytermesztés szerkezetét is átalakítottuk, ugyanis nem bírta volna el a megnövekedett költségeket a korábbi termelési szerkezet, ha csak egyszerűen búzát, kukoricát termelnénk, nem tudnánk az öntözés költségeit kigazdálkodni.

– Kezdetben, 2007-ig a kecskeméti hűtőháznak voltunk a fő beszállítói, majd a hűtőház felszámolása után a békéscsabai hűtőháznak, de azt is bezárták. Akkoriban jókora területen foglalkoztunk eredményesen zöldborsóval, csemegekukoricával, ipari paradicsommal. Az öntözéssel kapcsolatban tudni kell, hogy akkor is van költsége – nem is kicsi –, ha egy deci vizet sem locsolunk ki. Nagyon át kell gondolni. Most ott tartunk, hogy egy hektár szántót öntözés nélkül kb. 55 ezer forint állandó költség terhel, míg az öntözött területet, ha az öntözővizet felhasználjuk, körülbelül 100 ezer forint. Mivel ráléptünk az intenzív termelés útjára, azt követni kellett a technológiai elemekkel, traktorokkal, betakarító gépekkel is. Folyamatosan fejlesztettünk, amiben

mindig megértő partnerre találtunk a K&H Bankban. Mindig látták bennünk a potenciált, hogy vissza tudjuk fizetni a felvett hiteleket. Növelte a biztonságot, hogy a hitelek mögött készfizető kezességgel az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia állt. A növénytermesztés mai szerkezete a következő: 1000 ha hibridkukorica (vetőmag) 300 ha hibrid napraforgó (vetőmag), 450-500 ha kukorica, 400 ha őszi árpa, 80 ha görögdinnye, 50-50 ha fokhagyma és vöröshagyma, továbbá 80 ha lucerna a saját állatállományunknak. A termékszerkezetben egyre nagyobb szerepe van a kukoricának. Mivel 2008-ban felszámolták a békéscsabai hűtőházat is, keresni kellett egy új utat, amin elindulhattunk, és ez a vetőmagtermesztés lett. A termeléshez szükséges eszközök hasonlóak, mint a korábbi zöldségtermesztésnél, így nem vált fölöslegessé az addig befektetett tőke. A Pioneer cégnek vagyunk az egyik fő vetőmag előállítói.

Másik meghatározó ágazat az állattenyésztés, amiről a következőket mondta az ügyvezető.

– 1996-ban kezdtük el a szarvasmarha tenyésztést. A telep helyén, amikor megvettük, kétméteres gaz volt, a nulláról indultunk. A tulajdonosok mindegyike szakember a maga területén: gépész, növénytermesztő, állattenyésztő, könyvelő. Mindenkinek – így az állattenyésztőnek is – próbáltuk megtalálni a neki megfelelő tevékenységet, amivel hozzájárulhat a társaság eredményeihez. Ekkor mélypontra volt a tejtermelés, mégis belevágtunk. Ma már eljutottunk oda, hogy 350, de év végével 400-420 fejőstehenünk lesz, plusz ezek szaporulata. Az üszőkkel együtt 950-1000 állat van a telepen. Megyei szinten mindig elsők, vagy másodikak vagyunk a tejtermelésben. Ha belefogunk, kénytelenek vagyunk jól csinálni, ami nem jelenti azt, hogy néha ne tévednénk. Az állattenyésztés válságait úgy sikerült átvészelnünk, hogy mellette ott volt egy igen erős növénytermelés. Ha az arányát nézem, a növénytermelés árbevétele 3-3,5 milliárd forint körüli, a tehenészetnek pedig csak 300 millió. Persze buknak is buktunk, de kibírtuk, bíztunk abban, hogy előbb-utóbb profitálunk ebből is. Úgy vélem, jól tettük, hogy nem számoltuk fel az állományt, mint sokan mások, hanem éppen a fejlesztésen gondolkodunk. A telep bővítését tervezzük, nem egy kardinális bővítésről van szó, hanem 70-100 millió forintos összeget áldozunk arra, hogy 330-ról 400-500 tehénre gyarapítsuk az állatok számát. Eddig 3 millió liter tejet termeltünk, amit szeretnénk 3,7-4

„Növelte a biztonságot, hogy a hitelek mögött készfizető kezességgel az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia állt.”
Dorcsinecz János

millió literre növelni. Erre jó alap a fejőházunk. Természetesen, sokat töprengtünk ezen. Most a saját erőből tudunk áldozni a szóban forgó fejlesztésre.

A sertésenyésztés sem volt a csúcson mikor elkezdték. Dorcsinecz János erről a következőket mondta.

– 2014-ben sikerült megvalósítani egy 800 kocás zöldmezős-barnamezős beruházást. Mert voltak ugyan épületeink, de azokat lebontottuk, és a helyükre építettünk egy vadonatúj sertéstelepet, külön takarmányrendszerrel. Akkor is a K&H Bank állt mellénk, nem kis felelősségvállalással, mert abban az időszakban a sertéságazat mélypontra volt. Gondoltuk, úgy kell csinálnunk, hogy amikor a legrosszabb pozícióban van a sertés, akkor is nulla körüli eredményt tudjunk elérni. Ennek megfelelően állítottuk össze a menedzsmentet, a technológiákat, terveztük meg a létszámot stb. Jelenleg évi 24 ezer hízót bocsátunk ki. Az egy kocára vetített hízók száma meghaladja a 32 darabot, ez még Dániában is jó eredménynek számít. A fajlagos takarmány felhasználás telepi szinten vágó súlyra számítva 2,75kg. Bár a termelési mutatóink elég jók, a lehetőségeinkhez mérten most nem tudunk bővítésben, új telepben gondolkodni. A mostani telepnek még hátra van 2-3 év hiteltörlesztése, majd mikor az letelik, utána kell eldönteni, hogy melyik irányba menjünk: vagy a sertéstartást növeljük, vagy a szarvasmarha ágazatot fejlesztjük komolyabban. Ha a banki finanszírozás oldalról nézzük a forrásokat, akkor azt mondhatjuk, hogy a bank közel 800 millió forintot hitelezett meg. Úgy látjuk, hogy most egy kicsit lassítunk, nem lehet a végtelenségig feszíteni a fejlesztési ütemet.

A cég többek között arról is nevezetes, hogy élénjár a precíziós növénytermesztés bevezetésében. A tapasztalatokról kérdeztük az ügyvezetőt.

– Nagyon régen belekezdünk, de még mindig csak az elején tartunk. Sok helyen hallunk a precíziós termelésről értekezni, de a valóságban még keveset tudunk róla, alig van gyakorlati tapasztalat. Sok feltételt kell teljesíteni ahhoz, hogy működjön. Színvonalas menedzsment kell, nem utolsó sorban csúcstechnika. Úgy látom, hogy a szakemberek most kezdik felfogni, hogy mibe kerül, s mit hozhat, mert nem olcsó dologról van szó, és bizony nem mindegy, hogy mennyit tudunk ebből kihozni. Külső és belső gazdasági kényszer ez a váltás. Külső kényszer volt a világgazdasági változás,

az alacsony gabonaárak, valamint Ukrajna belépése a piacra. A belső kényszer pedig az itthoni földhelyzetből és költségekből adódik. Egy hektár föld bérleti díja a mi térségünkben 100-120 ezer forint. Az egyéb költségek (vetőmag, műtrágya, gépi munkák, szárítás stb.), 170-180 ezer forintot tesznek ki hektáronként. Így az összes ráfordítás 300 ezer forint/hektár körül alakul. Kérdem én, hogy 8 tonna búzánál, 40 ezer forintos árnál mennyi jövedelem termelődik. Nem véletlen, hogy előjött a precíziós gazdálkodás kérdése. Akik a csúcson vannak, azok is látják, hogy túl nagy a rizikó, nem biztos, hogy megéri kockáztatni, ilyen szinten termelni. Abban bíznak, hogy a precíziós termelés ad egy olyan hozzáadott értéket, amivel tudják növelni a jövedelmüket. A növénygenetika adta lehetőségek hatásosabb kiaknázásával, a gépkapacitás jobb kihasználásával, a tápanyagok, a vegyszerek megtakarításával hektáronként 15-20 ezer forintos plusz jövedelem lehetséges. A hozamok kiegyensúlyozottabbak, a termelés biztonságosabb lesz. Így összességében már jelentős előny mutatkozik. Ez viszont tőkeigényes, mivel hagyományos technikával, technológiával nem lehet csinálni, újabb jelentős befektetést igényel, mondhatni beruházást a jövőbe, amit bírni kell pénzzel. Nálunk most folyik ez a modernizáció, a régebbi gépeket próbáljuk lecserélni, de ez is ugyanúgy megy, mint ahogy az előbb az állattenyésztésnél mondtam, van egy határ: idén ezt a gépet cseréljük le, jövőre a másikat. A hitelképességünk megengedné, hogy gyorsabban fejlesszünk, de ha nem korlátozza magát a gazdálkodó, könnyen beleszaladhat olyan helyzetbe, amit már nem tud kezelni. Ésszerűen, lépésről lépésre, tudatosan, a célnak megfelelően próbáljuk az eszközeinket megújítani. Tavaly például csak a precíziós talajmintavételre, vizsgálatra, térképre, műtrágyázási javaslatra elköltöttünk tízmillió forintot, ami nem egy év alatt fog visszatérülni. Folyamatosan fejleszteni kell, különben kiesünk a piacról, de elsődleges szempont, hogy mindig fizetőképesek, hitelképesek legyünk és ne kockáztassuk azt, amit eddig létrehoztunk, mert sokat dolgoztunk érte, semmit nem kaptunk ajándékba, nekünk az életünk van benne.

Vidékfejlesztési pályázatok - a jelzalog bejegyzés könnyítése

Módosult a Vidékfejlesztési Program pályázati felhívásaihoz kapcsolódó jelzalog jog létesítésének lehetősége. A változás komoly segítséget jelent a vidékfejlesztési pályázatok nyertesinek projektjük beruházási hitellel való finanszírozásának megoldásában. Az uniós támogatási projektek keretében beszerzett ingó és/vagy ingatlan vagyontárgy jelzaloggal való megterhelésére eddig csak nagyon szigorú feltételek teljesítése esetén nyílt lehetősége a nyerteseknek, és ahhoz szükség volt a Vidékfejlesztési Programokért felelős Irányító Hatóság (IH) előzetes írásbeli hozzájárulása. A most megjelent, és a szechenyi2020.hu honlapon elérhető IH közlemény alapján, ezután a jelzalog létesítés könnyebbé válik. Az IH előzetes írásbeli hozzájárulása már nem szükséges, de a kedvezményezett bejelentési kötelezettség terheli. Ezt a támogatott gazdálkodó a kölcsön- vagy hitelszerződés és a kapcsolódó jelzalog szerződés másolati példányának, illetve a kitöltött hitelfelvételi tájékoztató dokumentumnak a megküldésével, és az úgynevezett jelzaloghiteles nyilvántartásban rögzítésével teljesítheti.

Figyelemmel kell lenni arra, hogy a jelzalog létesítésére csak az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén kerülhet sor:

- a vagyontárgyra bejegyzett teher típusa kizárólag jelzalog jog lehet;
- a jelzalog jog jogosultjaként kizárólag pénzügyi intézmény (hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás) szerepelhet;
- a jelzalog jog tárgya csak a projektben szereplő ingó, ingatlan vagyontárgy lehet;
- a jelzalog jog olyan beruházási jellegű kölcsön- és hitelügyletekhez kapcsolódhat, amelyek a támogatott projekt végrehajtását finanszírozzák a megvalósítási és fenntartási időszakban, de forogszközhitel nem biztosítható vele.

Az új jelzalog bejegyzési szabályokat - hozzávetőlegesen harminc pályázati konstrukció esetében - nemcsak az új projektek indításakor, hanem a már folyamatban levő fejlesztések lebonyolításakor is alkalmazni lehet.

A szőlőkabóca elleni védekezés támogatása

A szőlőtermelésre komoly veszélyt jelent a szőlő aranyszínű sárgaság betegsége, amelyet az amerikai szőlőkabóca terjeszt. A betegség kezelésére nem áll rendelkezésre közvetlen növényvédőszeres eljárás, csak az azt megelőző szőlőkabóca ellen lehet védekezni. A betegség megelőzése, illetve megjelenése esetén az elterjedés megfékezése alapvető fontosságú. A hatósági fellépésnek és a felelősségteljes termelői hozzáállásnak köszönhetően a betegség nem terjedt el az országban. Az agrártárca nagy figyelmet fordít a következetes termelői megelőzés ösztönzésére. Ezért a betegség megelőzéséhez, vagy lokalizálásához vissza nem térítendő támogatás vehető igénybe. A Földművelésügyi Minisztérium 2018-ban is 240 millió forint támogatási összeget biztosít erre a célra. A szőlőtermelők által igénybe vehető támogatás a felhasznált növényvédőszer vételárának 75 százaléka, de hektáronként legfeljebb 12.000 forint lehet. A gépi bér munka-szolgáltató által megvásárolt és kijuttatott növényvédőszer után is igényelhető a szóban forgó támogatás. A figyelembe vehető védekezési időszak 2018. május 1-jétől 2018. július 31-ig tart. A szőlőtermelők első körben 2018. márciusában nyújthatták be támogatási kérelmeiket a Magyar Államkincstárhoz. Második körben, 2018. augusztus 15-ig ismét lehetőség lesz a támogatás igénylésére, a növényvédelmi hatóság által igazolt védekezési terület alapján.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalékp
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

A Vidékfejlesztési Program (VP) pályázatainak finanszírozása AVHGA kezességgel

A Vidékfejlesztési Program pályázatainak nyertes vállalkozások számára kulcskérdés a beruházás megvalósításának teljeskörű finanszírozása. Egy vállalkozásnak gondot okozhat a vissza nem térítendő támogatás előfinanszírozása, vagy a támogatási előleg lehívásához szükséges bankgarancia biztosítása, és általában az önerőhöz szükséges készpénz sem áll rendelkezésre a vállalkozások bankszámláján.

A felsorolt problémák áthidalásához szinte az összes hazai bank és takarékszövetkezet kínál hiteleket és bankgaranciát. Ezek mindegyikéhez be lehet vonni az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességét, így a vállalkozásoknak lehetőségük van mérsékelni, vagy akár elhagyni az egyéb ingatlan vagy ingóság fedezeteket. A vállalkozások számára a kezesség támogatást jelent, amennyiben azt a jogosultsági feltételek fennállása esetén az európai unió által meghatározott piaci díjknál olcsóbban, kedvezményes díjon veszik igénybe. A támogatás a gyakorlatban azt jelenti, hogy a vállalkozások az európai unió módszertana szerint kalkulált 1,6%-3% közötti díjak helyett 0,3%-0,5%-os díjakon juthatnak kezességhez.

A Vidékfejlesztési Program beruházásainak finanszírozásához kapcsolható kedvezményes díjú kezesség igénybeviteléhez szeretnénk a következőkben néhány gyakorlati tudnivalóval hozzásegíteni a vállalkozásokat.

A VP Irányító Hatóság a vállalkozások minél nagyobb támogatása érdekében az európai uniós szabályok alapján adható legmagasabb támogatásintenzitáson ítélte meg a pályázaton elnyert vissza nem térítendő támogatási összegeket. Ezért meg kell találni annak módját, hogyan lehet a projektekhez további támogatást, azaz kedvezményes díjú kezességet is kapcsolni. A piaci tapasztalatok azt mutatják, hogy a pályázati projektek beadásakor tervezett költségei mára akár 10-50 százalékos mértékben is nőttek, a beruházás típusától függően. A költségek növekedésére reagálva az Irányító Hatóság közleményt adott ki. („Tájékoztató a Vidékfejlesztési Program keretében társfinanszírozott projektek elszámolható összköltségének megemelkedése kapcsán felmerülő további támogatott finanszírozásról”, amely elérhető a www.palyazat.gov.hu weblapon). Ez lehetőséget biztosít a kedvezményes díjon történő kezességvállalás alkalmazására a VP azon beruházásai esetében is, amelyek finanszírozása során már látható, hogy a beruházási projekt költségei megemelkedtek - és mindez számlával is igazolható - ugyanakkor a támogatásintenzitás maximuma eddig nem tette lehetővé további támogatás nyújtását. A költségnövekedéssel ugyanis a projekt támogatásintenzitása a maximális mértékhez képest csökkenni

fog, s így kedvezményes díjú kezesség is kapcsolódhat a projekt finanszírozásához.

Költségnövekedés esetén, a kedvezményes kezességi díj igénybe vételére az alábbiak szerint kell eljárni:

- A kezesség igénybeviteléről dönthet a finanszírozó hitelintézet vagy akár a vállalkozás maga is kérheti a kezesség bevonását. A finanszírozó pénzügyi intézmény igényli a kezességet az AVHGA-tól a pályázathoz kapcsolódó bankgarancia vagy hitelügylet mögé, a vállalkozásnak nem kell az Alapítvánnyal felvenni a kapcsolatot.
- A finanszírozáshoz kapcsolódó kezességi dokumentációk pénzügyi intézménynél történő aláírása során a vállalkozásnak alá kell írnia az úgynevezett „EMVA/mezőgazdasági csoportmentességi nyilatkozat”-ot is, amelyet a banki ügyintézőtől fog megkapni az érintett vállalkozás.
- A vállalkozásoknak a projekt lebonyolítási szakaszában nem kell előzetesen a Magyar Államkincstárral kapcsolatba lépniük, és a projekt elszámolható költségeinek növekedését előzetesen, külön eljárás keretében jóváhagyatniuk, így a projekt megvalósítására idővesztés nélkül kerülhet sor.
- Az AVHGA a kezesség kiadása során az úgynevezett „Támogatástartalom igazolás”-on feltünteteti a kezesség támogatástartalmának pontos összegét, ami a projekt várható költségnövekedésével már előzetesen is összevethető. Az igazolás a vállalkozásnak e-mailen kerül megküldésre.
- A vissza nem térítendő támogatásnak és a kezesség támogatástartalom igazolásán feltüntetett támogatási összegnek az összeadásából kiszámolható, hogy az új, megnövekedett beruházási költségek mellett belefér-e a projekt a támogatásintenzitási maximum szabályba.
- A projektköltségek növekedését számlákkal szükséges igazolni a projekt záró elszámolásakor az Irányító Hatóság felé.
- A záró elszámolásban is kimutatásra kerül, hogy a megállapított beruházási támogatási összeg változatlansága mellett a projekt támogatási intenzitása úgy csökken, hogy a támogatást tartalmazó kedvezményes díjú kezesség is beleilleszthető a projekt támogathatósági keretébe.

Amennyiben a beruházási projektnek a tervezetthez képest nem nőnek meg a költségei, az Alapítvány ez esetben is tud kedvező, maximum 0,6%-os díjon COSME viszontgarancia mellett kezességet nyújtani. Amennyiben fentiekkel kapcsolatban kérdései merülnek fel, vagy konkrét projektek kapcsán szeretnének előzetesen konzultálni az Alapítvánnyal, kérjük, az alábbi ingyen hívható zöld számon keressék az AVHGA-t: 06 80 203 760 06 80

Támogatás a mezőgazdasági vízgazdálkodás fejlesztéséhez

A VP továbbra is hozzáférhető „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című pályázati kiírás. A pályázat célja a mezőgazdasági termelés biztonsága, illetve a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében a vízkészletekkel való fenntartható gazdálkodás előmozdítása, a takarékos öntözési technológiák elterjesztése. További cél, a klímaváltozásnak ellenálló termelési módszerek bevezetésének segítése, a felszíni és felszín alatti vízkészlet mennyiségi szempontból jó állapotba hozásához és/vagy a jó állapotának megőrzéséhez szükséges fejlesztések támogatása.

A rendelkezésre álló mintegy 49,5 milliárd forintos összegből az alábbi tevékenységek támogathatók:

1. öntözőberendezések vízellátását biztosító vízviszatarthatási létesítmények építése,
2. természetes vízsűrűmezők kialakítása,
3. meglévő öntözőberendezések vízfelhasználási hatékonyságának javítása,
4. meliorált mezőgazdasági utak kialakítása,
5. új öntözőberendezések beszerzése,

6. öntözőberendezések energiafelhasználási hatékonyságának javítása.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege a mezőgazdasági termelők egyéni projektje esetén maximum egymilliárd, kollektív projektje esetén pedig maximum kétmilliárd forint lehet. A támogatás legmagasabb mértéke a közép-magyarországi régióban megvalósuló fejlesztésnél az összes elszámolható költség 40, más régiókban 50 százaléka lehet. A fiatal mezőgazdasági termelők számára 10 százalékponttal megemelt támogatási hányad jár. A kollektív projektek is 10 százalékponttal megemelt támogatási hányadra jogosultak. A gazdálkodók több pályázati szakasz keretében, több kérelem alapján is jogosultak támogatás elnyerésére, de a támogatás együttes összege nem haladhatja meg egyéni projekt esetén az egy, kollektív projekt esetén a kétmilliárd forintot. A támogatási kérelmek benyújtására 2020. augusztus 3.-ig van lehetőség. Legközelebb a 2018. augusztus 1-jéig benyújtott projektek kerülnek együttes elbírálásra.

A VP aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény termesztés
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárás kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Borszőlőültetvény telepítés támogatása
- Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszűkülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Egyedi szennyvízkezelés

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Babka Henriett | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455

Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádás utca 8., felelős vezető: Borbás Gábor